

**Universitat
Pompeu Fabra**
Barcelona

Departament | Facultat
de Dret

Us desitgem un bon estiu!

Benvolgudes companyes i benvolguts companys,

Des del Departament de Dret volem iniciar una pràctica de recomanacions de lectures a tota la nostra comunitat. Aquestes recomanacions es faran dues vegades a l'any, una abans de Nadal i l'altra abans de les vacances d'estiu. La finalitat d'aquestes recomanacions és, per una banda, estimular i difondre la lectura d'una selecció d'obres de diferents gèneres, no només del científic-jurídic; i, per altra banda, reforçar la percepció de formar part de la comunitat universitària UPF.

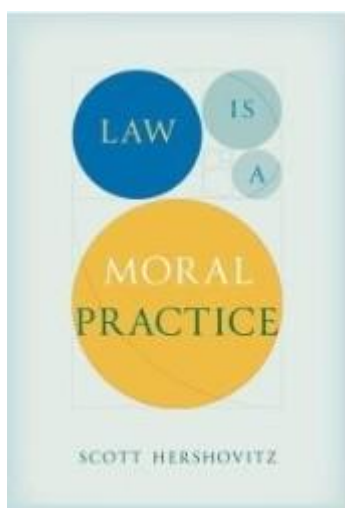
Per portar a terme aquesta idea s'han sol·licitat a diversos professors/es del Departament de diferents disciplines científiques, sèniors i juniors, que recomanin algunes de les seves lectures que considerin més rellevants.

En aquesta entrega d'estiu de 2024 han col·laborat els professors/es: J.J Moreso, Ángel J. Rodrigo, Ana Quiñones Escámez, Nuria Pastor Muñoz, Migne Laukyte, Roger Barat i Rubio , als quals agraim sincerament la seva col·laboració.

Des del Departament de Dret us desitgem un bon estiu i us fem a mans les següents recomanacions de lectura.

J.J Moreso, catedràtic de filosofia del dret:

Scott HERSHOVITZ, *Law is a Moral Practice*, Cambridge, Mass: Harvard University Press, 2024.

La meua primera recomanació és aquest llibre recent d'un professor de Dret i de Filosofia de la Universitat de Michigan. Es tracta d'una contribució crucial a la *Jurisprudence*, la meua disciplina. D'una manera fresca i clara argumenta com el dret és part de les nostres vides com a agents morals, com el dret s'incorpora al raonament moral. Es tracta d'una versió actual d'algunes de les tesis de Ronald Dworkin. Ho fa des del cor de la pràctica jurídica, amb exemples dels tribunals, mostrant com aquesta estratègia *bottom-up* és adequada per afinar el nostre concepte de la naturalesa del Dret i de la seva normativitat.

Hershovitz és, per cert, també l'autor d'una divertida i molt recomanable introducció a la filosofia, publicada l'any 2022: *Nasty, Brutish, and Short: Adventures in Philosophy with Kids*.

Bernhard SCHLINK, *La nieta*, Barcelona: Anagrama, 2023 (traducció de D. Najmías) [original: *Die Enkelin*. Zürich: Diogenes Verlag AG, 2021].

La segona recomanació és la novel·la d'un jurista: jutge, professor de dret, més conegut com a autor de narracions de contingut jurídic. Famos des de 1995, quan va publicar una novel·la que va esdevenir un èxit i que fou duta al cinema amb equivalent ampla acceptació: *El lector*.

Es tracta d'una novel·la que ajuda a comprendre l'Alemanya actual, on veiem amb sorpresa com el partit *Alternativa per Alemanya* guanya als *Länder* de l'antiga República Democràtica. Amb una prosa cristal·lina l'autor retrata, a partir d'una història familiar, la ferida que el nazisme, la guerra mundial i la divisió posterior del país, van deixar, una ferida que encara no ha cicatritzat.

Ángel J. Rodrigo, Director del Departament de Dret i professor de Dret internacional públic i Relacions Internacionals:

Oriol CASANOVAS, *Carl Schmitt pensador del orden internacional*, Madrid: Tecnos, 2022, 136 pp.

ORIOl CASANOVAS
Carl Schmitt
pensador del orden internacional

tecnos

Carl Schmitt (1885-1985) és un dels autors més destacats i polèmics de la Teoria política i el Dret constitucional del segle XX. A més, també és un pensador brillant de l'ordre internacional. Oriol Casanovas contextualitza l'obra de Schmitt en el temps en què li va tocar viure, sintetitza el seu singular i polièdric pensament i n'analitza la vinculació amb el nazisme i l'antisemitisme de caràcter essencialment cultural. L'obra ofereix una anàlisi refinada de les propostes de Schmitt sobre l'ordre internacional que, en bona mesura, eren una resposta a l'universalisme anglosaxó que s'estava imposant després de la segona guerra mundial tant a les institucions internacionals

com al món acadèmic i intel·lectual. Combina de forma equilibrada la claredat expositiva amb una ponderada erudició que la converteixen en una petita joia de *l'assaig internacionalista*. Schmitt sempre està d'actualitat (vegeu l'excel·lent obra de J. de Miguel i J. Tajadura, *Kelsen versus Schmitt. Política y derecho en la crisis del constitucionalismo*, Salamanca, Guillem Escolar editor, 2019) perquè és un pensador profund, complex i polèmic. Aquesta obra ajuda a conèixer i reinterperar algunes nocions schmittianes com són la teoria dels grans espais d'ordenació i planificació de l'activitat humana, la de geoeconomia o la importància dels conceptes en la ciència jurídica.

Timothy GARTON ASH, *Europa. Una historia personal*, Madrid, Taurus, 2023.

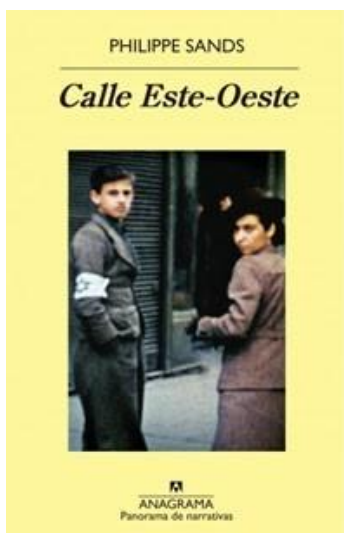
En aquesta hora greu per a la democràcia i per a l'Estat de Dret a molts països europeus, aquesta obra és un contundent exercici de reivindicació i defensa d'Europa. L'autor, de nacionalitat britànica però ara també ciutadà europeu, narra la història d'Europa des del final de la segona guerra mundial fins als nostres dies passant per les ruïnes de la postguerra immediata, la divisió a causa de la guerra freda, l'ascens i el triomf de l'actual Unió Europea durant gairebé trenta anys (1980-2007) i els dubtes, la crisi i el declivi actual.

L'obra es caracteritza per tres trets fonamentals. El primer és que és una història d'Europa no només política sinó, sobretot, cultural. El segon és el caràcter militant en defensa d'Europa perquè està escrita amb la convicció que el nostre model econòmic, polític i social és bo i té sentit en relació amb altres models competidors. I el tercer tret és que està narrada des de dins, en bona mesura a partir de les experiències personals de l'autor a partir de les relacions amb polítics, intel·lectuals i altres protagonistes dels diferents esdeveniments succeïts en les últimes dècades.

Ana Quiñones Escámez, catedràtica de dret internacional privat:

Philippe SANDS, *Calle Este-Oeste*, Anagrama: Barcelona, 2017 (Original en anglès: *East West Street*, Knopf, 2016. The British Book Awards non-fiction book of the year 2017).

Sobre els orígens de "genocidi" i els "crims contra la humanitat", conceptes que ens semblen avui comuns. És una novel·la molt interessant, que combina la Història amb majúscules amb la història de l'avi matern de l'autor a partir d'un viatge d'aquest per fer una conferència a la ciutat de Lviv, que va ser polonesa i actualment forma part d'Ucraïna. Destaca la lluita dels dos advocats per introduir el concepte de «crims contra la humanitat» en el Judici de Nuremberg. Història, Dret internacional, Dret penal.

Ferdinand VON SCHIRACH, *El caso Collini*, Salamandra, 2013 (original en llengua alemanya: *Der Fall Collini*, Piper Verlag GmbH, 2011. També traduït al francès *L'Affaire Collini* el 2012 per Gallimard).

Opera prima del jurista i bestseller alemany sobre un cas real vinculat amb el nazisme. Un jove advocat, acabat de sortir de la Facultat, es fa càrrec de la defensa d'un assassí. Al rerefons de la trama tenim la Llei Dreher o EGOWIG de 1968, que va escurçar el termini de prescripció dels crims de guerres, provocant la impunitat de milers de delinqüents del Tercer Reich. Cal destacar que després de publicar-se el llibre, el Ministeri de Justícia d'Alemanya va encarregar a una comissió la investigació del passat nacionalsocialista a l'esmentat ministeri. Va ser portada al cinema el 2019. Història, Dret internacional, Dret penal.

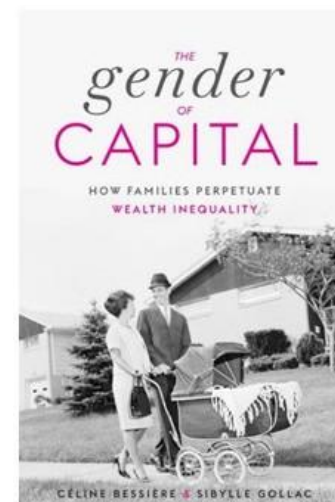
Éric VUILLARD, *L'ordre del dia*, Edicions 62: Barcelona, 2018 (original en llengua francesa: *L'ordre du jour*, Actes Sud, 2017. Traducció al castellà: *El orden del día*, Tusquets Editores S.A, 2018. Premi Goncourt 2017).

Narra la implicació dels empresaris a l'ascens de Hitler al poder. El 20 de febrer de 1933, al Reichstag va tenir lloc una reunió secreta, que no estava a l'ordre del dia, en què els industrials alemanys —entre els quals es comptaven els amos d'Opel, Krupp, Siemens, IG Farben, Bayer, Telefunken, Agfa i Varta— van finançar a Hitler. Llibre curt. Lectura trepidant. Pels amants de la literatura i la Història (és més que una novel·la) . Per reflexionar sobre les bambolines del poder i sobre l'ètica política.

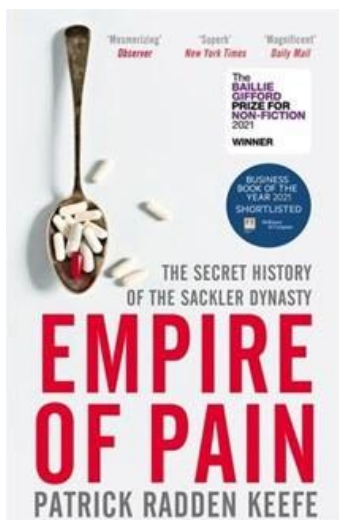
Céline BESSIÈRE i Sibylle GOLLAC, *The Gender of Capital: How Families Perpetuate Wealth Inequality*, Cambridge, Mass: Harvard University Press, 2023 [en llengua francesa (original): *Le Genre du capital* (2020) La Découverte, coll. « L'envers des faits »]

En línia amb els treballs de Pierre Bourdieu (1964, *Els Hereus*), qui parla de la perpetuació de les desigualtats entre les classes socials a través de l'herència, i el llibre de l'economista Thomas Piketty, el *Capital i Ideologia*, que analitza com la propietat transferida a través de l'herència ha amplificat la societat rendista del segle XXI, les citades sociòlogues Céline Bessière i Sibylle Gollac analitzen el gènere del capital i com la família és també un factor de desigualtat entre homes i dones. Per reflexionar en l'àmbit del dret privat de la família i el dret de successions.

Nuria Pastor Muñoz, profesora agregada de dret penal:

Patrick RADDEN KEEFE, *Empire of Pain. The Secret History of the Sackler Dynasty*, Picador: New York, 2022

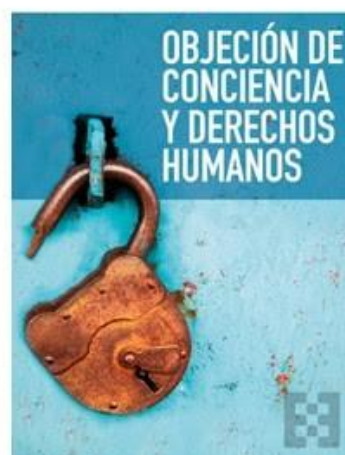
Patrick Radden Keefe, conocido por su excelente libro *Say nothing*, aborda en *Empire of Pain* la crisis de los opiáceos en EEUU a través del relato de la historia de la familia Sackler. Radden Keefe documenta de manera minuciosa y a la vez amena el nacimiento de la fortuna de los Sackler y el papel decisivo de su empresa familiar, Purdue Pharma, productora de Oxycontin, en la crisis de los opiáceos en EEUU, una crisis que, como es sabido, se cobró miles de víctimas. Además, el libro aporta al lector dos perspectivas interesantes: por una parte, una reflexión sobre las motivaciones y decisiones que explican la deriva de las personas hacia la criminalidad, la deformación de la

conciencia y la capacidad de autoengaño. Por otra, una visión escalofriante de la criminalidad corporativa, la cultura empresarial delictiva, así como de las debilidades del sistema de Justicia.

Grégor PUPPINCK, *Objeción de conciencia y derechos humanos*, Ediciones Encuentro, 2024 (traducido del francés por Fernando Montesinos Pons).

A Grégor Puppink, jurista especialista en Derecho internacional y los derechos humanos, lo conocemos por su libro *Mi deseo es la ley. Los derechos del hombre sin naturaleza* (2020). Ahora, en *Objeción de conciencia y derechos humanos*, aborda una cuestión fundamental, a saber, la tensión que puede existir entre la conciencia del ciudadano y la ley positiva, así como el problema de la actitud que el Estado debe adoptar ante aquella. Tras analizar a fondo el concepto de objeción de conciencia, aborda su dimensión de derecho, así como los derechos y obligaciones del Estado frente al ciudadano cuando concurre una convicción moral de este último – que se debe diferenciar de la mera conveniencia personal —. En su trabajo, somete a un análisis crítico la jurisprudencia del Tribunal Europeo de Derechos Humanos.

GRÉGOR PUPPINCK

Migle Laukyte, profesora agregada de dret i intel·ligència artificial:

Jaroslav HAŠEK, *Las aventuras del buen soldado Švejk*, Galaxia Gutenberg: Barcelona, 2016 (Primera publicación en checo: *Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války*, 1921-1922).

Recomiendo este libro por los tiempos en los que vivimos y la guerra que tenemos al lado. Este libro, como ningún otro en mi opinión, expone algo singular de la guerra como fenómeno: su absurdo. Ser absurda no le quita ni horror, ni violencia, ni caos, ni destrucción, pero subraya su inutilidad, su sin sentido, su despropósito a través de la sátira y la ironía.

Otro motivo por el que recomiendo esta novela es porque es un libro que hemos leído muchos en la parte de Europa donde nací: hemos crecido con este libro, nos hemos reído mucho y lo seguimos citando en las bromas entre familiares y amigos. Si queréis entender algo más de mentalidad de la parte nórdica de UE, este libro es una buena guía.

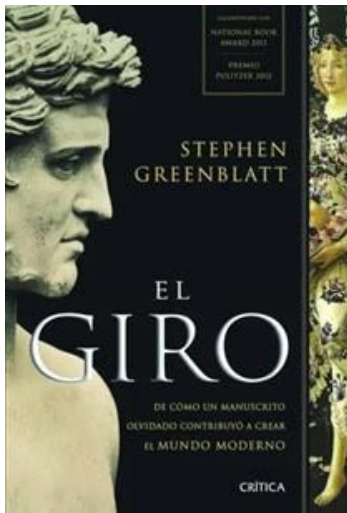
Hwang SOK-YONG, *Mater 2-10*, Alianza: Madrid, 2020.

Otro libro que recomiendo viene de Asia: me refiero al libro de Hwang Sok-yong *Mater 2-10*, que habla de la historia de Corea del Sur en el siglo XX. Es un libro que no he podido dejar hasta que no lo terminé: uno de esos libros que cuando se acaban, sientes una pena porque se acabó (otro libro con cuya lectura tuve la misma sensación que otros como, por ejemplo, *Agonía* y *éxtasis* de Irving Stone). Aquí está todo: la ocupación japonesa, la fragilidad de las vidas humanas, cambios sociales, política, ilusión del pueblo oprimido, hambre de libertad, y mucho más contado a través de la vida de tres generaciones de la misma familia que vive de las vías ferroviarias construidas por japoneses para su guerra con Rusia.

Roger Barat i Rubio, investigador predoctoral en dret civil:

Stephen GREENBLATT, *El giro*, Crítica, 2014 (traducció de l'anglès al castellà de Juan Rabasseda i Teófilo de Lozoya).

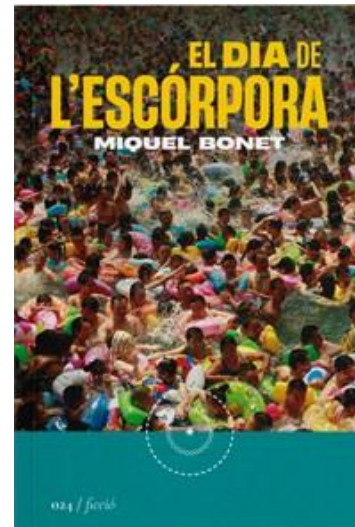

Des de Petrarca i durant el Trecento i el Quattrocento, uns pocs lletraferits van recórrer els llocs més recòndits d'Europa per desenterrar les grans obres oblidades de l'Antiguitat clàssica. *El giro* és l'homenatge de Stephen Greenblatt, professor d'Humanitats a Harvard, a tota aquesta generació d'humanistes italians que van tornar a la llum textos grecs i llatins que dormien en les biblioteques dels monestirs, contribuint decisivament al gir cultural del Renaixement i l'obertura de la modernitat. Ho fa a través de la crònica particular del redescobriment del *De rerum natura* de Lucreci per part de Poggio Bracciolini, en el viatge que va emprendre el 1417 al nord dels Alps, i en les vicissituds

del poema en els anys i segles anteriors i posteriors a aquest fet. En aquest assaig l'autor desgrana de forma amena i rigorosa els seus amplis coneixements sobre copistes, còdexs, regles conventuals, física, filosofia, literatura, història i art. Tot plegat ens fa reflexionar sobre les arrels culturals comunes del nostre continent, el fil ben visible que ens uneix a la nostra tradició de pensament i l'espai de les humanitats en el món d'avui.

Miquel BONET, *El dia de l'escòrpora*, La Segona Perifèria, 2024.

Bonet és l'*enfant terrible* del periodisme del Camp de Tarragona, un comentarista privilegiat de la política local de la Costa Daurada. Pocs anys enrere es va fer conegut per les seves crítiques àcides d'un *reality* de cuina de la televisió nostrada. Ara reprèn el camí de la narrativa amb aquesta revisió de la seva primera novel·la, publicada inicialment el 2015. *El dia de l'escòrpora* recrea el turbulent estiu de Vilafarta, un poble qualsevol de la costa sud de Catalunya, que veu com la temporada turística perilla per l'arribada inesperada d'una bèstia marina. Es tracta d'un llibre divertidíssim, que navega entre el costumisme, l'absurd i una irreverència molt volguda, i que serveix a l'autor per retratar uns personatges caricaturescos i uns vicis socials massa semblants als a la realitat. I, sobretot, per fer-nos passar una molt bona estona llegint-lo. Àmpliament aplaudida per la crítica, és la novel·la que devorareu amb dos matins de platja, mentre teniu un ull mar endins, per si veieu alguna aleta vermella entre les onades...

Més informació: www.upf.edu/dret

Unitat de Gestió Administrativa de Dret

Edifici Roger de Llúria. Desp. 40.141 | Ramón Trias Fargas, 25-27 | 08005 Barcelona
dret@upf.edu
<https://www.upf.edu/web/dret/>

Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

